

ikke lade sig gøre. Og derfor vil jeg fastholde, at den højtærede Statsminister er æreforpligtet ikke blot overfor det forrige Ministerium og overfor dette høje Ting, men overfor det danske Folk, baade Nord og Syd for Kongeaen, til at lade disse Dokumenter komme Offentligheden til gode.

Det vil maaske under de Omstændigheder, jeg her har omtalt, og paa et Tidspunkt, hvor ogsaa vigtige politiske Fremtidsspørgsmaal viser sig indenfor vort Omraade, være rimeligt, om man her i Tinget genoptog Overvejselen om Nedsættelsen af et udenrigspolitisk Udvalg som Repræsentation for Rigsdagen til at modtage Regeringens Oplysninger og at afkræve den saadanne. Spørgsmaalet rejstes i sin Tid af de Konservative under Behandlingen af den udenrigsministerielle Lov, hvor vi ikke mente det hørte hjemme; men selve Tanken gav vi den Gang vor Sympati.

Jeg skal derefter vende mig til den højtærede Handelsminister og hans Skildring af Regeringens Stilling til Industrikrisen. Den højtærede Handelsminister var ikke tilfreds med Industriens Stilling til Betænkningens Offentliggørelse; og jeg maa ligesom den højtærede Handelsminister beklage, at det Dokument, som er overgivet os, ikke kan offentliggøres. Jeg har paa et Møde, hvor Industriens Mænd var til Stede, bebrejdet dem deres Holdning i saa Henseende, og de svarede dertil, at det er Regeringens Behandling af Sagen, som har fremkaldt Vanskelighederne. Jeg ved ikke, hvor Fejlen ligger, men jeg er enig med den højtærede Handelsminister i, at det er særdeles lidet tilfredsstillende, at denne Sag ikke har kunnet komme til at foreligge paa en saadan Maade, at man kan tale om alt, hvad der staar i den fremlagte Betænkning.

Denne Betænkning deler sig i et Materiale, afgivet af Industrien, og forskellige Udtalelser fra Regeringens sagkyndige. Det havde været naturligt, om disse sagkyndige havde været nævnt i Betænkningen, saa at man kunde se, hvem der stod inde for disse Ekspertudtalelser overfor hver enkelt Industri; thi det er unægtelig en meget omfattende Kundskab, der udkræves af disse Ekspertter for at kunne behandle disse højt forskelligartede Industrier. Imidlertid har den højtærede Handelsminister her nævnt sine sagkyndige: Professor Birck, Direktør Lindberg og Sekretær Himmelstrup; saaledes har jeg forstaaet den højtærede Minister, og jeg har ingen Indvending at gøre mod Valget af de Herrer. De Herrer Birck og Lindberg vilde jeg rimeligvis selv have valgt i et lignende Tilfælde; men jeg

kan nok forstaa, at Industrien overfor Valget af Landboforeningernes Sekretær har kunnet gøre visse formelle Indvendinger. Den Omstændighed, at Landboforeningernes Sekretær tidligere har været Industriens Sekretær, kan give Industrien Anledning til at mene, at det ikke just var hensynsfuldt at vælge ham.

I denne Dokumentsamling undersøges saa Krisens Aarsag, og det er klart, at der her i Dokumentsamlingen fremtræder to Paastande vedrørende denne Krise. Saaledes som Betænkningen foreligger, ser det ud, som om Industrien paastaar, at Krisen skyldes Lavvalutaen i de forskellige Lande, medens Ministeriet og Regeringens Ekspertter paastaar, at det er en Konjunkturkrise fremkaldt ved Ophobning paa Lagrene og Overproduktion indenfor Industrien. Imidlertid er det vist rigtig, hvad der af Industriens Mænd offentliggøres, at det ikke har været deres Hensigt at paastaa, at Krisen udelukkende er en Valutakrise, men naar det ser saadan ud, er det kun, fordi man efter Ministeriets Ønske kun har belyst Valutaproblemet i Betænkningen. Jeg vil antage, at den højtærede Minister vil være enig heri. Men hvis det forholder sig saaledes, at der staar to Paastande overfor hinanden, den ene gaaende ud paa, at Krisen skyldes Lavvalutaen, og den anden gaaende ud paa, at den skyldes Overproduktion og Ophobning af Varer, at det altsaa er en Konjunkturkrise, saa tror jeg, at en upartisk Gennemgang af denne Sags Dokumenter maatte føre til det Resultat, at man ikke kan sige, at den ene Grund udelukker den anden. Jeg tror, at man ikke kan erkende Rigtigheden af alle Regeringens Eksperters Bemærkninger om, at Lavvalutaen ingen Indflydelse har; og hvis Industrien vilde benægte, at det var Ophobning eller Overproduktion, der var Aarsagen, vilde man heller ikke kunne godkende det. Jeg tror, man maa regne med, at begge Momenter har været af afgørende Betydning. Naar man fra Regeringens Side vil bestride Betydningen af Lavvalutamomentet, er det paafaldende at høre den højtærede Minister for offentlige Arbejder staa her og læse op det ene tyske Tilbud efter det andet, som er saa meget lavere end det danske, at han ikke paa nogen Maade ser sig i Stand til at vælge andet end det tyske. Det er dog ganske klart, at Lavvalutamomentet her træder frem, og at det spiller en afgørende Rolle for visse Industrier. Jeg vilde have ønsket i høj Grad, at den højtærede Handelsminister havde udtalt sig om Forholdene i